

Sender tankene til flere av David Lynchs filmer

I teatergruppen Susie Wangs fascinerende sceneunivers hersker ukontrollerbare krefter, og ingenting er slik man tror.

Innsiden ut: Skuespiller Jan Sælid befinner seg i et horrorteater som minner om David Lynchs drømmeunivers i *The Look* på Nationalteatret. (Simen Ulvestad)

Av [Mariken Lauvstad](#), anmelder 06/05/2022

Siden etableringen i 2017 har teatergruppen Susie Wang blitt en vedvarende teatersnakkis i Norge. I et scenekunstlandskap hvor de fleste kompanier og uttrykk ganske lett lar seg plassere, har gruppen vekket oppsikt med en estetikk og et format som fremstår helt annerledes. Den kritikerroste trilogien *Hum* (2017), *Mumiebrun* (2018) og *Burnt Toast* (2020) førte til et nytt sjangerbegrep i teater-Norge: Horrorteater i B-filmdrakt.

Kompaniet opererer stilsikkert mellom det filmatiske og det nyteatrale i et sceneunivers som kanskje står tettest på filmskaper David Lynch og hans utforskning av underbevissthetens faretruende drømmetilstand. Susie Wang undersøker det ikke-rasjonelle som en egen dimensjon. Men grensene mellom drøm og virkelighet er ofte problematiske, og det er fremfor alt den underliggende utforskningen av disse grenseoppgangene som gjør kompaniets forestillinger interessante. Susie Wang presenterer oss for verdener hvor det som ikke skal kunne skje, skjer likevel, og dermed sender handlingen i uforutsigbare og fryktingytende retninger.

Kald leire i en naken bak

Vi befinner oss i et slags hetedampende Syden-univers. Scenografien forestiller et stort keramikkverksted, hvor scenelyset indikerer en lav og varm ettermiddagssol som lyser inn i rommet gjennom brede skyvedører av glass. En høygravid kvinne gjør verkstedet i stand i bedagelig tempo. Tre dreiebord står klare, som om hun snart skal i gang med å holde kurs. Men så langt kommer hun aldri. Hun skal akkurat til å tenne en sigarett i middelavsbrisen på balkongen når et menneske plutselig overfaller henne. Overlevelseskampen som følger involverer en tapetkniv langt inn i den gravide magen så blodspruten står og kald leire opp i den nakne baken på overfallsmannen. Det ender ikke spesielt godt – få minutter etterpå har verkstedets brenneovn fått en ny funksjon. Før morderen rekker å forsvinne, entrer tre glorete antrukne kvinner scenen på høye hæler – Scarlett, Rosie og Cherrie. De skal på skulpturkurs. Herfra skal forestillingen bare ta enda underligere vendinger.

Eksistensielle undertoner

The Look sender tankene til flere av David Lynch sine filmer. *Mulholland Drive* (2001) på grunn av den foruroligende og surrealistiske stemningen som preger hele forestillingen, og det både *trashy* og sensuelle ved karakterene Scarlett, Rosie og Cherrie, som tidvis fremstår som tre utgaver av samme person. Skuespillerne beveger seg med dvelende, drømmeaktig seighet og snakker et slags karikert sørstatsamerikansk. Produktet av en høyst uvanlig fødsel som etter hvert finner sted, gir lett assosiasjoner til Lynch sin horrorfilm *Eraserhead* (1977).

Som i Lynch' filmer spiller dessuten musikken og lydeffektene en nøkkelrolle. Lydlandskapet, laget av Martin Langlie, tilfører både dramatisk driv og en leken brodd som underbygger surrealismen på en fremragende måte. Scenografien skjuler hemmeligheter som skaper helt uforutsigbare – og likevel perfekt integrerte – omdreiningspunkt. Og når universet til slutt begynner å slå sprekker, skjer det helt bokstavelig.

Det mest spennende med både *The Look* og Susie Wangs tidligere forestillinger, er at man selv må legge mosaikken. Som hos Lynch aner man de tematiske undertonene, men de er for lite fremtredende til å kunne destillere ut en klar essens. Det er likevel noe med tittelen *The Look*. Noe med den menneskelige betraktningen og hvordan vi langt på vei skapes i hverandres blick og formes mellom hverandres hender – og dermed kan fostre det monstrøse. Under den morbide, *trash*-estetiske overflaten er det som om oppsetningen leker med slike eksistensfilosofiske ideer, og et øyeblikk lar monsteret stirre rett tilbake på oss. Det er intelligent, skremmende og ekstremt originalt på samme tid.